

Mikołaj Domaradzki

1905-1961

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1927 r., kapitan żeglugi wielkiej, obrońca Helu, więzień oflagów, kapitan portu.

Urodził się 1 maja 1905 r. w Lachowiczach (ob. Biały Bór). W 1927 r. ukończył Wydział Nawigacyjny Szkoły Morskiej w Tczewie, następnie odbył obowiązkowe przeszkolenie wojskowe, otrzymując stopień podporucznika marynarki rezerwy. Od 1929 r. był oficerem pokładowym w Żegludze Polskiej na parowcach: „Gdynia”, „Gdańsk”, „Wilno”, „Kraków”, „Toruń”, „Śląsk” i „Poznań”, potem przez rok w Polskarobie – na „Roburze IV”. Od maja 1933 r. do sierpnia 1939 r. pracował w Kapitanacie Portu m.in. jako inspektor nabrzeży.

Działacz harcerski, żeglarz, w 1931 r. został komendantem nowo utworzonego Harcerskiego Ośrodka Morskiego, kształtującego

harcerzy z całej Polski i podlegającego Komendzie Harcerskich Drużyn Żeglarskich przy Komendzie Głównej Harcerzy¹. W 1935 r. był komandorem Jacht Klubu Morskiego „Gryf”, ale w następnym roku ustąpił miejsca inż. Antoniemu Garnuszewskiemu

– pierwszemu dyrektorowi Szkoły Morskiej w Tczewie, wówczas naczelnikowi Wydziału Administracji Morskiej i Marynarki Handlowej. Dwukrotnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi za krzewienie kultury fizycznej i wychowania morskiego.

Od lutego 1939 r. był kapitanem portu Gdynia, w sierpniu – dyżurnym oficerem portu w Gdyni.

We wrześniu 1939 r. uczestniczył w obrobie Helu. Od 2 października 1944 r. do 30 stycznia 1945 r. przebywał w niewoli niemieckiej w oflagach: X B Nienburg, XVIII C Spittal i II C Woldenberg.

Po zwolnieniu wrócił do Gdyni i był inspektorem nabrzeży, a 1 października 1945 r. został pierwszym po wojnie kapitanem portu Gdańsk. Wody portu były zaminiowane, pełne wraków i bomb głębinowych, a obszary oczyszczone stawały się drogą transportu dla „tego, co strona radziecka przejęła w ramach reparacji wojennych czy samowolnych rekwizycji”². Wchodzące do portu statki nierzadko rozpruwały sobie poszycie. Do końca pracy w Gdańsku „monitorował Kierownictwo Robót, Oddział Budowli Morskich w Gdańsku-Nowym Porcie, aby ekipy BOP [Biura Odbudowy Portów] usunęły wraki zalegające jeszcze w Basenie Wolnocłowym, przy elewatorach, w kanale Dworca Wiślanego i inne”³.

Od 1947 r. do 1950 r. był kapitanem portu Szczecin, a od roku 1951 pływał jako kapitan statków PŻM: „Kolno”, „Wieluń” (d. „Wilno”), „Narocz”, „Pilica”, „Gdynia”, „Malbork”, w tym siedem lat na „Brygadzie Makowskiego”⁴.

Zmarł 5 sierpnia 1961 r. na statku „Malbork”. Pochowany został w Gdańsku.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom II, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, Gdynia 1996; *Encyklopedia Szczecina*, suplement 2, Szczecin 2007; Dariusz Małszycki, *Harcerstwo w Gdyni w okresie międzywojennym i w czasie okupacji (1928-1945)*, Gdynia 1997; Jan Kazimierz Sawicki, *Ratownictwo morskie w Polsce*, tom II, Gdynia 2005.

1 Za: Dariusz Małszycki, *Harcerstwo w Gdyni w okresie międzywojennym i w czasie okupacji (1928-1945)*, Gdynia 1997, s. 19.

2 Jan Kazimierz Sawicki, *Ratownictwo morskie w Polsce*, tom II, Gdynia 2005, s. 10-11.

3 Ibidem, s. 63.

4 Hasło *Domaradzki Mikołaj*, oprac. Ryszard Techman, [w:] *Encyklopedia Szczecina*, suplement 2, Szczecin 2007.